

*verslag*

Overleg Kamercommissies LNV en OCW over groen onderwijs

# Harmonieuze samenwerking

FOTO: PIETER BOETZKES



*De ambtenaren van LNV en OCW moesten letterlijk op de knieën voor minister Veerman en staatssecretaris Rutte bij de voorbereiding van de beantwoording van de vragen van Kamerleden*

De politiek is lovend over het groen onderwijs en heeft geen behoefte aan een discussie over de positie bij het Ministerie van LNV. Wel hebben de leden van de vaste Kamercommissies LNV en OCW vragen over de aanpak en gevolgen van de toegezegde verdere harmonisatie van dit onderwijs in het algemene onderwijs. Op 24 februari spraken zij daarover met minister Veerman en staatssecretaris Rutte.

“Dit is wel grappig, ik heb dit hier nog nooit zo gezien”, zegt de beheerder van de Kappeyne van de Copellezaal in de Tweede Kamer met een knikje naar het ongewone tafereel in een hoek van de zaal. De eerste termijn van het overleg van minister Veerman en staatssecretaris Rutte van OCW met leden van de vaste commissies OCW en LNV is zojuist afgesloten. Een zestal ambtenaren – zittend of knielend op de grond – overlegt met beide bewindslieden die voor hen op hun stoel zitten. Documenten worden geraadpleegd en aantekeningen gemaakt. Het gaat om de voorbereiding van de antwoorden van Veerman en Rutte op de vragen die de commissieleden in de eerste termijn hebben gesteld.

### Waardering

Die vragen zijn naar aanleiding van het plan van aanpak voor de verdere harmonisatie van het groen onderwijs in het algemene onderwijs. Een kwestie die al speelt sinds maart 2002 toen de minister van LNV in zijn beleidsbrief 'Groen Onderwijs 2010' de vernieuwing van de inhoud van het groene onderwijs en deze harmonisatie aankondigde. Door de opeenvolgende kabinetswisselingen duurde het tot augustus 2004 voordat minister en staatssecretaris de Kamer konden berichten over hun plan van aanpak. OCW en LNV zien het als hun gezamenlijke verantwoordelijkheid om de belemmeringen weg te nemen voor de inhoudelijke verbreding van het groen onderwijs en de knelpunten op te heffen in de relatie tussen beide stelsels

in de wet- en regelgeving. Concreet gaat het daarbij om gelijke bekostiging en ontwikkelingskansen.

De samenwerking tussen beide departementen hiervoor, verloopt bijzonder harmonieus meldt OCW-staatssecretaris Rutte tijdens het overleg. “We trekken gezamenlijk op.” Minister Veerman bevestigt dat. De commissieleden zijn daar getuige hun reacties ook heel tevreden over. Allen geven daarbij ook nog eens nadrukkelijk aan dat ze veel waardering hebben voor de wijze waarop het groen onderwijs functioneert. “Ik heb er diep respect voor”, vult PvdA-Kamerlid Tichelaar zijn collega's Balemans van de VVD en Mosterd van het CDA aan die de loftrompet steken over de sterke binding in de beroepskolom en met het bedrijfsleven.

### Gemengde leerweg

Maar er zijn nog wel een paar indringende kwesties waarover de commissieleden graag het naadje van de kous willen weten. Over de gemengde leerweg voor het vmbo-groen bijvoorbeeld. Op dit moment hebben 19 van de 75 vmbo-groenvestigingen van de aoc's geen licentie om de gemengde leerweg aan te bieden. Is het vanuit het oogpunt van gelijke kansen niet logisch dat voor de gehele vmbo-mbo-leerlijn hetzelfde regime geldt en dat ook deze 19 locaties de gemengde leerweg mogen aanbieden? Staatssecretaris Rutte en minister Veerman zijn het daar feitelijk mee eens. Het vmbo-groen moet gelijke kansen hebben, erkent de staatssecretaris. Daarom zijn er op dit moment zelfs experimenten met de theoretische leerweg op aoc's. De 19 locaties vmbo-groen die de

gemengde leerweg nog niet hebben, kunnen die in samenspraak met de andere scholen in de regio aanvragen, zo luidt het antwoord. “Klopt,” reageert Tichelaar, “maar ik hoor van groene scholen dat die voorwaarde heel moeilijk te realiseren is.” CDA'er Mosterd geeft aan waarom. “Als één school in het samenwerkingsverband niet wil meewerken gaat het niet door.” In de tweede termijn wordt duidelijk waarom het probleem niet zomaar even uniform kan worden opgelost. “Als één of twee andere scholen in het samenwerkingsverband de aanvraag blokkeren, kan het toch op voorwaarde dat het autonome leerlingenverlies voor deze scholen hierdoor niet meer dan 10 procent zal zijn.” De vragenstellers kijken elkaar wat verbaasd aan. Waarom zo ingewikkeld? Rutte: “Omdat de Kamer zelf die voorwaarde heeft gesteld toen we deze regeling afspraken.”

### Evenwicht

Eenzelfde regime voor aoc's ten opzichte van de roc's ligt iets gecompliceerder. Volgens het recente advies van de Raad voor het Landelijk Gebied over het groen onderwijs zou het wettelijke onderscheid tussen aoc's en roc's voor hun opleidingsaanbod en financiering opgeheven moeten worden. De AOC Raad heeft de politiek al duidelijk laten weten dat dit met betrekking tot het opleidingsaanbod te rigide is. Het zorgvuldig opgebouwde evenwicht in de regio's tussen het opleidingsaanbod van roc's en aoc's wordt daarmee verstoort, zo vindt de AOC Raad. Over hoe het dan wel moet, verschillen AOC Raad en BVE Raad enerzijds en COLO – de koe →

pelorganisatie van de kenniscentra – anderzijds behoorlijk van mening. De belangenorganisaties van de aoc's en roc's pleiten voor volgen van de nieuwe kwalificatiestructuur waarin de verhouding 50%-30%-20% is vastgelegd. Ze vinden het wenselijk dat het 50%-deel groene kernen omvat die door de minister van LNV worden vastgesteld en het 30%-deel voor kwalificaties uit de gehele (groene en niet-groene) kwalificatiestructuur. De laatste 20% zou dan geheel vrij in te vullen zijn. Het verschil van opvatting met COLO hierover is dat AOC Raad en BVE Raad vinden dat het 30%-deel door de onderwijsinstelling zelf bepaald kan worden. COLO is daar mordicus tegen en beroept zich daarbij op de gemaakte afspraken hierover met alle partijen dat de kenniscentra de uitstroomdifferentiaties voor dit 30%-deel vaststellen op voordracht van de paritaire commissies.

Erg ingewikkeld allemaal. Zowel de politici als de bewindslieden geven ook niet aan welke opvatting zij hierover hebben. Volgens de staatssecretaris werken beide departementen nu aan de domeinverkenning en zullen de bewindslieden er in juli op terugkomen. Dan zal er ook meer duidelijkheid komen over de fusiemogelijkheden van aoc's. Volgens de Wet Educatie en Beroepsonderwijs zijn die nu nog beperkt en een wetswijziging moet verruiming van de mogelijkheden bieden.

## Cruyff en Wageningen

PvdA-Kamerlid Tichelaar maakt zich met het oog op de gevolgen van de harmonisatie toch nog zorgen. “Het groen onderwijs moet wèl zijn identiteit behouden. En wat is straks nog de meerwaarde voor LNV?” Minister Veerman geeft daarop een exposé van zijn visie en weet vervolgens ook nog de lachers op zijn hand te krijgen. De meerwaarde voor LNV zit in dit beleidsveld en het kenniscomplex daarbinnen, zo stelt hij. “Denk aan de 200 miljoen euro die we jaarlijks aan het onderzoek besteden.” En daar hoort volgens de minister het onderwijs onlosmakelijk bij. “Daarom willen we ook een groene kenniscoöperatie voor vernieuwing van groene opleidingen naar vorm en inhoud op basis van een gezamenlijke back office. We kijken momenteel met OCW of dat ook in andere sectoren zo kan. Verder willen we de kenniscirculatie bevorderen en de ondersteuningsstructuur herijken.” Het grote voordeel voor LNV is dus de nauwe verbinding tussen beleid, onderzoek en onderwijs, zo houdt Veerman de commissieleden voor. “Daarom is Holland in het buitenland bekend om Cruyff en Wageningen.”

Tichelaar vervolgt. De hao-instellingen zouden niet tevreden zijn over het Ministerie van LNV omdat ze naar hun zeggen geplaagd blijven door bezuinigingen vanuit het ministerie. “Ze vra-

gen zich af of ze niet beter af zijn bij OCW.” Minister Veerman belooft het na te gaan en verbindt er een belofte aan. “Als blijkt dat het hao wordt achtergesteld, zal ik mijn best doen om dat gelijk te schakelen.”

Ook Stoas en de relatie Aequor staan op het lijstje van zowel het PvdA-Kamerlid als Mosterd van het CDA. “Is de zaak met Stoas nu afgehandeld en zijn er blijvende schadelijke gevolgen voor het publieke deel van deze organisatie?” Mosterd doelt daarmee op het ingrijpen van de minister na zijn constatering dat Stoas publieke en private middelen had vermengd. Het antwoord van minister Veerman stelt hem zichtbaar tevreden. “Stoas heeft koopman willen zijn, maar is verkeerd van de markt teruggekomen. Het is mijn voornemen om het ontbrekende geld terug te halen bij het bestuur en de accountant die de jaarrekening heeft goedgekeurd.” De strijd tussen Aequor en de AOC Raad over de bedrijfsadviseurs blijkt een stuk ingewikkelder. Veerman: “Aequor heeft het convenant opgezegd. Beide partijen willen de bedrijfsadviseurs hebben. Dat wordt dus een Salomonsoordeel. Ik sluit niet uit dat de oplossing in het midden ligt, maar het lijkt me het beste als beide partijen het gevoel krijgen dat ze gewonnen hebben. Ik heb advies gevraagd over dit lastige probleem.” ☞

**Pieter Boetzkes**